

Ócsa, Árpád-kori templom

2014. március 05. 20:33

Komor erődtemplom nádfedeleles házikók közt

A Budapesttől délre 30 km-re fekvő kis, falusias jellegű városban, Ócsán találjuk Magyarország egyetlen háromhajós, kereszthajós, tornyos, román kori bazilikáját. Az Öregfalu közepén álló, XIII. század elején épült premontrei bazilika románkori építészetünk egyik legszebb erődtemploma.

A templom története

Az eredeti templom a XIII. században épült, **román** stílusban, valószínűleg II. András alapította. Az itt letelepedett **premontrei** szerzetesek építették Boldogságos Szűz Mária tiszteletére. A tatárjárás hatalmas pusztításokat okozott az épületben, melyet a IV. Béla által visszatelepített premontreiek építettek újjá, **koragótikus** stílusban. Így került Ócsára a csúcsíves stílus. Többek közt ekkor épült a kereszthajó is.

A török időkben, a XVI. század közepén török **mecsetként** használták. A meglehetősen rossz állapotba került, romos épületet 1560-ban a református egyház vette birtokába. A templom mellé, attól elkülönülten álló kolostort is építettek a premontre-iek. A kolostorépület nem vészelte át az évszázadokat, mára már nyomát sem leljük.

A fedetlenül álló, rogyadozó templomot a teljes pusztulás elől végül is **gróf Teleki József** mentette meg, támogatásával helyreállították és át is építették a templomot, melyet 1777-ben szenteltek fel a reformátusok.

Az utolsó nagyszabású munkálatok az 1990-es évek első felében történtek, amikor is 1995-ben **Európa Nostra** díjat kapott az alapos helyreállításnak köszönhetően. **A templom leírása**

A templom stílusára nagy hatással bírt az esztergomi királyi kápolna. Háromhajós, keresztházas **bazilika**, nyugati oldalán két **toronnyal**, nagy főhajóval. A templom keskeny ablakai román stílusúak, a párkányok alatt néhol gótikus, néhol román ívsor húzódik, rajta itt-ott állat- és emberfejek látszanak. A templomba az északi és a déli mellékhajókba nyíló kapukon keresztül lehet belépni.

A templombelső legértékesebb része a **bordás boltozatú főszentély**, melyben a templom építésével egyidős (1275-1300 körüli) freskók kerültek felszínre. A reformátusok a kálvinista szokásoknak megfelelően ezeket lemeszelték, s csak a későbbi tatarozások folytán bukkantak rájuk. A feltárt **freskók** Árpád-kori falfestészetünk kiemelkedő alkotásai. A szentélyben a Maiestast körülvevő apostolok láthatók, az azt elválasztó hevederíven pedig Szent Miklós és Szent György alakja, a presbitérium északi falán **Szent László** és **Szent Margit** legendájából elevenednek meg részletek. Vele szemben az Utolsó ítélet ábrázolását láthatjuk.

A gyönyörű műemléket nemcsak turisták látogatják, vasárnap délelőttönként a misére rendszeresen megtelik a templom a református hívőkkel.

A templom mellett álló **Tájház** épületegyüttesét is érdemes meglátogatni.

Gyakorlati tudnivalók **Cím:**

Ócsa, Békési Panyik Andor utca 9. **Telefonszám:**

(29) 378 285 **Nyitva tartás:**

IV.1.- X.31 K

<http://kirandulastippek.hu/news/article/ocsa-arpad-kori-templom>